

дръжте го да не излѣзе подире ми. Кажете на мелничаря, ако е признателенъ, да храни другаря ми до смъртта му. Той е старъ, не ще живѣе дълго. Азъ заминавамъ. Гласътъ на Нело треперѣше отъ мъжа. Той цѣлуна кучето, хлопна вратата подире си и се изгуби въ тъмнината. Мелничарката викна подире му, но не го видѣ на кжде изчезна. Предположи, че е отишелъ къмъ колибата. Никой отъ селото още не знаеше, че момчето е изгонено оттамъ.

Наскоро вратата се отвори. Презъ нея, незабелѣзано отъ никого, въ тъмнината се шумна кучето. Въ стаята, обаче, влѣзе мелничарьтъ бледъ, като мъртвецъ.— Пропаднахме. Господь ни наказа — почна той. Съ тѣзи пари щѣхъ да ожена Алоиза за нѣкой богаташъ, пъкъ и азъ щѣхъ да си поживѣя на спокойствие, на стари години, а то. . .

Въ това време госпожа Когець му подаде кесията и бързо му разказа какъ и кой намѣрилъ паритѣ. Воденичарьтъ пригърна дъщеря си и наведе глава въ нѣма молитва. Силно разкаяние облѣ сърдцето му.— Да, дъще, Нело ще празнува Рождество като нашъ синъ. Азъ знамъ, че ти го обичашъ. Обича те и той. Нело е трудолюбивъ и честенъ. Той е и добъръ. Той ще ми прости. Никой не ще ме повече почита и гледа отъ него. На това ще ми захвали и цѣлото село. Тогава ще ми прости и самъ Богъ. Сега е вѣнъ тъмно и студено, но още въ зори ще пратя за него. Да се зарадва и детето Исусъ.

Пратениятъ, обаче, намѣри колибата празна. Когець отиде въ града, да го търси. Отби се да запали свѣщъ въ катедралата. На стѣпалата предъ олтаря, имаше вълнение. Когець приближи. Тамъ лежеше мъртавъ Нело съ очи отворени, обѣрнати къмъ откритото по случай празника „Разпятие“—картината, която бѣ мечталъ винаги да види. Гладътъ, скръбъта и студа го бѣха убили. Ржцетѣ му бѣха обвили врата на сжщо мъртвия старъ Патрашъ, който по следитѣ го бѣ намѣрилъ, за да се не раздѣли съ него и въ смъртта. По лицето на момчето, обаче, имаше усмивка. Въ предсмъртния си часъ той сигурно бѣ видѣлъ възкрѣсналиятъ Христосъ, приятельтъ на беднитѣ, чийто образъ Нело мечтаеше, когато се изучи, непрестанно да рисува. Тая негова мечта, обаче, знаеше само Патрашъ.

— Дайте ми го! Момчето щѣше да е мой зеть. Дайте ми го! — извика отчаяно Когець. Къмъ воденичаря приближи непознатъ човѣкъ и попита за името на умрѣлия. Като го чу, той съобщи на всички, че сжщиятъ този Нело бѣ далъ рисунка на изложбата. Не получилъ наградата, защото имала грѣшки. Но той, старъ художникъ, съзрѣлъ въ него голѣми

способности. Искалъ да го прибере за свой ученикъ. Търсилъ го, питалъ за него, а ето, че го намира мъртавъ. Нело очаквало велико бждеще.

— Несправедливи и жестоки сме често ние хората,—каза съ мъжа Когець. Но вижте — смъртта прибра момчето въ момента на възторгъ и детска, чиста вѣра, а кучето при изпълнение на своя дългъ — на вѣрна дружба.

Воденичарьтъ измоли да погребятъ Патраша наблизу до оградата на гробищата. Надъ гроба му постави камъкъ съ надписъ: „Вѣренъ до последно издихание.“ Надъ гроба пъкъ надъ Нело постави мряморенъ кръстъ. Алоиза често спхождаше гроба и го красѣше съ вѣнци отъ макъ, маргаритки и синчець. Но тя не забрави и Патраша; насади бръшлянъ около камъка. Селскитѣ деца често играятъ около този камъкъ и, като си кжсатъ клонки отъ бръшляна за споменъ, разказватъ историята на вѣрното куче.

Помраччи

Станаха рано децата
Да боядисатъ яйцата.
Мама боитѣ размива,
Всѣкому въ канче налива.

Любчо червената иска,
Пенка за синята писка,
Гого се дига на прѣсти,
Желтата грабна чевръсто.
Най-наподиръ за Лиляна
Само зелена остана.

Мама имъ сложи яйцата
И посъветва децата:
Умни и мирни бждете,
Дрехитѣ чисти пазете!

Но щомъ тя вѣнка излѣзе
Дяволътъ, сѣкашъ, че влѣзе:
Любчо катурна боята
Право на Пенка въ полата.
Тя запищѣ и съ яйцето
Шибна го силно въ лицето.

Гого при тѣхъ се завтече,
Но си белата навлѣче:
Двамата, кой както свари,
Нему яда си стовари.

Бутнаха маси, столове,
Цапахъ бузи носове,
Викна да плаче Лиляна,
Цѣла въ зелено заляна...

Мама отвори вратата,
И що да види горката:
Изпотрошени яйцата,
Ваксани цѣли децата.